

Συλλογή Στατιστικών Στοιχείων Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών 1998-99

Βάσω Νικολοπούλου

Μονάδα Ολικής Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Πρόλογος

Στους σκοπούς ίδρυσης της Μονάδας Ολικής Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών περιλαμβάνεται και η συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων σχετικών με τις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες της Ελλάδος. Θα λέγαμε ότι υπάρχουν σημαντικοί λόγοι για την συλλογή τέτοιου είδους στοιχείων τόσο για τα Ακαδημαϊκά Ίδρυματα όσο και για τις Βιβλιοθήκες τους: (1) για να περιγράψουν το Ακαδημαϊκό Ίδρυμα και να διαπιστωθούν οι τυχόν ανάγκες του, (2) να εκτιμηθεί αν το Ίδρυμα εκπληρεί την αποστολή του, (3) να βοηθηθούν οι Διευθυντές των Βιβλιοθηκών ώστε να βελτιώσουν το επίπεδο αποφάσεων διαχείρισης, και (4) να καλυφθούν ανάγκες πληροφόρησης για την αξιολόγηση των αιτημάτων, την εκτίμηση της αναγκαιότητας τους και γενικά για την εκτίμηση των υπάρχοντων υπηρεσιών μιας Βιβλιοθήκης.

Επιπρόσθετα, τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα για την παραγωγή δεικτών οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών και την εκτίμηση της συνεισφοράς τους στην έρευνα και διδασκαλία.

Το τεύχος που ήδη έχετε λάβει “Στατιστικά Στοιχεία Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών 1998-99”, περιλαμβάνει τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Μ.Ο.Π.Α.Β σχετικά με τα βιβλιοθηκονομικά χαρακτηριστικά των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, το προσωπικό τους, τις συλλογές υλικού που διαθέτουν, τις υπηρεσίες που προσφέρουν καθώς και στοιχεία για την χρηματοδότηση και τις δαπάνες τους κατά το ακαδημαϊκό έτος 1998-99.

Η συλλογή των στοιχείων πραγματοποιήθηκε σε διάστημα τριών μηνών με την αποστολή δύο ερωτηματολογίων.

Το πρώτο ερωτηματολόγιο με τίτλο “Ερωτηματολόγιο Συλλογής Στοιχείων Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών” απέβλεπε στη συλλογή στοιχείων σχετικών με τα χαρακτηριστικά των Βιβλιοθηκών όπως έκταση της Βιβλιοθήκης, θέσεις ανάγνωσης, το προσωπικό, τις συλλογές, το πληροφοριακό υλικό, στοιχεία μηχανοργάνωσης καθώς επίσης και τις υπηρεσίες Βιβλιοθήκης που προσφέρουν.

Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν από 121 Βιβλιοθήκες: (α) Κεντρικές Βιβλιοθήκες, (β) Βιβλιοθήκες Σχολών, (γ) Βιβλιοθήκες Τμημάτων, (δ) Βιβλιοθήκες Τομέων και (ε) Βιβλιοθήκες Σπουδαστηρίων όλων των ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας μας. Οι Βιβλιοθήκες που απάντησαν στο σχετικό ερωτηματολόγιο παρατίθενται στο παράρτημα Ι της έκθεσης αυτής.

Η συγκέντρωση στοιχείων σχετικών με την χρηματοδότηση και τις δαπάνες των Βιβλιοθηκών καθώς επίσης και για τους εν δυνάμει χρήστες των Βιβλιοθηκών έγινε με την αποστολή δεύτερου ερωτηματολογίου με τίτλο “Ερωτηματολόγιο Συγκέντρωσης Οικονομικών Στοιχείων Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών”. Αρχικά το ερωτηματολόγιο αυτό στάλθηκε στις Κεντρικές Βιβλιοθήκες. Στις περιπτώσεις Ίδρυμάτων που δεν έθεταν Κεντρικές Υπηρεσίες Βιβλιοθήκης, στάλθηκε στις Οικονομικές Υπηρεσίες τους. Η ανταπόκριση στο ερωτηματολόγιο αυτό ήταν σχετικά περιορισμένη.

Η αποστολή και των δύο ερωτηματολογίων έγινε τον Μάρτιο 1999 με καταληκτική ημερομηνία συμπλήρωσης την 30η Ιουνίου 1999.

Εισαγωγή

Η έκθεση “Στατιστικά Στοιχεία Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών 1998-99” χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν στα βιβλιοθηκονομικά χαρακτηριστικά των Βιβλιοθηκών, στο προσωπικό, στις συλλογές, στο πληροφοριακό υλικό, καθώς και στοιχεία για την μηχανοργάνωση και τις υπηρεσίες που προσφέρονται και στοιχεία χρηματοδότησης και δαπανών. Οι αναλυτικοί πίνακες ακολουθούνται από συγκεντρωτικούς στατιστικούς πίνακες.

Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι ομαδοποιημένα ανά κατηγορία Ιδρυμάτων, δηλ. ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Το δεύτερο μέρος της έκθεσης παρουσιάζει δείκτες αποτίμησης Βιβλιοθηκών ανά Ίδρυμα. Οι δείκτες αποτίμησης:

1. Αποτελούν εργαλεία μέτρησης της επίδρασης, της ικανότητας και της αποδοτικότητας των λειτουργιών της Βιβλιοθήκης.
2. Βοηθούν την μέτρηση απόδοσης της Βιβλιοθήκης με τρόπο κατανοητό από την Διοίκηση του Ιδρύματος.
3. Παρέχουν τα μέσα στους υπευθύνους των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης να παρουσιάζουν τα επίπεδα αποδοτικότητας και τις ανάγκες της Βιβλιοθήκης των.
4. Βοηθούν στη συλλογή χρήσιμων στατιστικών στοιχείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την διαμόρφωση τοπικής και εθνικής πολιτικής ανάπτυξης των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Στην παρούσα έκθεση έχουν δημιουργηθεί είκοσι τρεις (23) δείκτες αποτίμησης Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Οι δείκτες που παρουσιάζονται έχουν κατά κύριο λόγο την μορφή ποσοστών τα οποία είναι κυρίως δείκτες μέτρησης των εισερχομένων στο σύστημα της Βιβλιοθήκης, καθώς σχετίζονται με το προσωπικό, τις συλλογές και τις δαπάνες. Ορισμένοι δείκτες αντανακλούν την πρόοδο προς συγκεκριμένους τοπικούς στόχους της κάθε Βιβλιοθήκης. Για την τελική αποτίμηση της σπουδαιότητας ενός συγκεκριμένου δείκτη πρέπει να ληφθούν υπόψη παράγοντες που σχετίζονται με το εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον της Βιβλιοθήκης.

Οι δείκτες που έχουν χρησιμοποιηθεί είναι οι ακόλουθοι:

- Δείκτης 1 :Βιβλιοθηκονόμοι (μόνιμοι και ΕΠΕΑΕΚ) ως προς το συνολικό προσωπικό της Βιβλιοθήκης
- Δείκτης 2 :Μόνιμοι βιβλιοθηκονόμοι ως προς το συνολικό προσωπικό της Βιβλιοθήκης
- Δείκτης 3 :Βιβλιοθηκονόμοι ΕΠΕΑΕΚ ως προς το συνολικό προσωπικό της Βιβλιοθήκης
- Δείκτης 4 :Άλλο προσωπικό ως προς το συνολικό προσωπικό της Βιβλιοθήκης
- Δείκτης 5 :Φοιτητές που εργάζονται στη Βιβλιοθήκη ως προς το συνολικό προσωπικό της Βιβλιοθήκης
- Δείκτης 6 :Δαπάνες προμηθειών βιβλίων ως προς τις συνολικές δαπάνες για προμήθειες της Βιβλιοθήκης
- Δείκτης 7 :Δαπάνες συνδρομών περιοδικών ως προς τις συνολικές δαπάνες για προμήθειες της Βιβλιοθήκης

- Δείκτης 8 :Δαπάνες για βιβλιοδεσία ως προς τις συνολικές δαπάνες για προμήθειες της Βιβλιοθήκης
- Δείκτης 9 :Δαπάνες για εξοπλισμό ως προς τις συνολικές δαπάνες για προμήθειες της Βιβλιοθήκης
- Δείκτης 10 :Έκταση Βιβλιοθήκης ως προς το συνολικό αριθμό του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Ιδρύματος
- Δείκτης 11 :Θέσεις ανάγνωσης ως προς το συνολικό αριθμό του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Ιδρύματος
- Δείκτης 12 :Συνολικό προσωπικό ως προς το συνολικό αριθμό του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Ιδρύματος
- Δείκτης 13 :Συνολικός αριθμός τόμων βιβλίων ως προς το συνολικό αριθμό του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Ιδρύματος
- Δείκτης 14 :Αριθμός τόμων βιβλίων που εισήλθαν στη Βιβλιοθήκη το 1998 έως Μάρτιο 1999 ως προς το συνολικό αριθμό του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Ιδρύματος
- Δείκτης 15 :Συνδρομές περιοδικών ως προς το συνολικό αριθμό του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Ιδρύματος
- Δείκτης 16 :Σύνολο δαπανών για υλικό της Βιβλιοθήκης ως προς το συνολικό αριθμό του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Ιδρύματος
- Δείκτης 17 :Έκταση Βιβλιοθήκης ως προς το συνολικό αριθμό των φοιτητών του Ιδρύματος
- Δείκτης 18 :Θέσεις ανάγνωσης ως προς το συνολικό αριθμό των φοιτητών του Ιδρύματος
- Δείκτης 19 :Συνολικό προσωπικό ως προς το συνολικό αριθμό των φοιτητών του Ιδρύματος
- Δείκτης 20 :Συνολικός αριθμός τόμων βιβλίων ως προς το συνολικό αριθμό των φοιτητών του Ιδρύματος
- Δείκτης 21 :Αριθμός τόμων βιβλίων που εισήλθαν στη Βιβλιοθήκη το 1998 έως Μάρτιο 1999 ως προς το συνολικό αριθμό των φοιτητών του Ιδρύματος
- Δείκτης 22 : Συνδρομές περιοδικών ως προς το συνολικό αριθμό των φοιτητών του Ιδρύματος
- Δείκτης 23 :Σύνολο δαπανών για υλικό της Βιβλιοθήκης ως προς το συνολικό αριθμό των φοιτητών του Ιδρύματος

Οι δείκτες αποτίμησης Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που σχετίζονται με τις δαπάνες της Βιβλιοθήκης έχουν υπολογιστεί για τα ακαδημαϊκά έτη 1997-98 και 1998-99. Έτσι, έχει δημιουργηθεί μια νέα στήλη στοιχείων η οποία περιλαμβάνει τις ετήσιες αλλαγές στις αξίες των δεικτών. Πιο αναλυτικά, η στήλη αυτή δείχνει προς ποια κατεύθυνση κινείται ο συγκεκριμένος δείκτης κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 1997-98 και 1998-99. Η κατεύθυνση των δεικτών είναι και αντανάκλαση των αλλαγών στους στόχους που η κάθε Βιβλιοθήκη θέτει ή των τυχόν πιέσεων που δέχεται από το εξωτερικό περιβάλλον της.

Ερμηνεία των δεικτών

Η συλλογή στοιχείων από τη μια μεριά και η δημιουργία δεικτών αποτίμησης - η οποία φαίνεται να αποτελεί ένα παγκόσμιο φαινόμενο – από την άλλη θα λέγαμε ότι υπηρετεί ένα διπλό και οριοθετημένο σκοπό: να δείξει αν η τιμή του δείκτη είναι η αναμενόμενη και επιθυμητή για κάθε Ίδρυμα και να συγκρίνει κατά περιόδους ένα Ίδρυμα με κάποια άλλα ομότιμά του.

Προκειμένου ωστόσο να γίνει περισσότερο κατανοητός ο λόγος για τον οποίο κάποιο ποσοστό αξίας μειώνεται ή αυξάνεται, θεωρείται απαραίτητο να διερευνηθούν τα πραγματικά δεδομένα. Η ανάλυση των ποσοστών μπορεί να είναι χρήσιμη στην περιγραφή γενικών τάσεων, αλλά θα πρέπει πάντοτε κανείς να λαμβάνει υπόψη του ότι τα ποσοστά μπορούν να αυξηθούν με δύο τρόπους – με ένα μεγάλο αριθμητή ή με ένα μικρό παρανομαστή – και επιπλέον η εξέταση των πραγματικών δεδομένων είναι ιδιαίτερα σημαντική. Επίσης πρέπει να τονιστεί ότι τα δεδομένα που παρέχονται είναι δεδομένα ενός ακαδημαϊκού έτους. Η ανάλυση όμως μιας τάσης απαιτεί περισσότερο από δύο χρόνια συλλογής δεδομένων. Περιοδικά, μέσα από τις ετήσιες συλλογές οι Βιβλιοθήκες θα είναι σε θέση να κάνουν γραφήματα που θα απεικονίζουν την εξέλιξη των μέτρων-κλειδιά μεταξύ αυτών των είκοσι τριών δεικτών.

Στις περιοδικές συγκρίσεις μεταξύ συγκεκριμένων Ίδρυμάτων, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο γεγονός ότι τα δεδομένα κάθε οργανισμού ποικίλλουν από Ίδρυμα σε Ίδρυμα, κάτι που δεν είναι εμφανές σε έναν παρατηρητή, ο οποίος δεν είναι εξοικειωμένος με καθένα από αυτά τα Ίδρύματα. Πριν βγάλει κανείς κάποια συμπεράσματα, θεωρείται απαραίτητο να υποβληθούν μερικές ερωτήσεις σε κάθε Ίδρυμα ξεχωριστά, προκειμένου να οριστούν οι συγκεκριμένες συνθήκες που επικρατούν σε κάθε Ίδρυμα.

Επιπρόσθετα με τα δεδομένα που συλλέχθηκαν θα ήταν μάλλον χρήσιμο για τις Βιβλιοθήκες να αρχίσουν να υιοθετούν μερικούς δείκτες από το σχετικά πρόσφατα αποδεκτό ISO 11620 που αφορά δείκτες επίδοσης Βιβλιοθηκών καθώς επίσης και τις κατευθυντήριες γραμμές που παρέχει ο IFLA. Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα των προτεινόμενων δεικτών έγκειται στο γεγονός ότι καθιερώνουν μια συγκεκριμένη ερμηνεία των δεικτών που αναφέρονται στις υπηρεσίες που προσφέρονται από τις Βιβλιοθήκες. Πιο συγκεκριμένα, σε επίπεδο διασταυρούμενων πληροφοριών μεταξύ Ίδρυμάτων οι Βιβλιοθήκες μπορούν να καθορίσουν αυτούς τους δείκτες από τις παραπάνω πηγές οι οποίες είναι αδιαπέραστες από τις αποκλίσεις που παρουσιάζουν οι τοπικές πολιτικές των Βιβλιοθηκών και να εξετάσουν τη χρησιμότητά τους.

(1) ISO 11620 παραθέτει ένα σύνολο από 29 ομαδοποιημένους δείκτες στις εξής περιοχές:

α) *την ικανοποίηση του χρήστη,*

β) *τις υπηρεσίες που παρέχονται στο κοινό,* [εδώ μπορούν να συμπεριληφθούν γενικότεροι αλλά και συγκεκριμένοι δείκτες σχετικοί με την παροχή, ανάκτηση,

δανεισμό έντυπου υλικού, την παροχή έντυπου υλικού από εξωτερικές πηγές, τις υπηρεσίες πληροφόρησης], και

γ) τις τεχνικές υπηρεσίες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται δείκτες σχετικοί με την απόκτηση, επεξεργασία και καταλογογράφηση του έντυπου υλικού.

Αξιόλογα σημεία σ' αυτό το προτεινόμενο πρότυπο είναι η αρχική του έμφαση στην ικανοποίηση του χρήστη, στον συνυπολογισμό των δεικτών αποδοτικότητας του προϋπολογισμού, καθώς επίσης ο σαφής και ξεκάθαρος τρόπος περιγραφής κάθε δείκτη, συνοδευόμενος από προτάσεις σχετικές με τη μεθοδολογία που πρέπει να ακολουθείται για τη συλλογή των δεδομένων και από μια περιγραφή στην οποία να δίνεται ο πιο ακριβής τρόπος ερμηνείας και ανάλυσης των δεικτών.

(2) Ο οργανισμός 'International Federation of Library Associations and Institutions' (IFLA) έχει αναπτύξει διεθνείς οδηγίες για δείκτες αποτίμησης ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Ο IFLA έχει προσδιορίσει 17 δείκτες επίδοσης δίνοντας έμφαση στους δείκτες εκείνους που θα μπορούσαν να είναι εφαρμόσιμοι διεθνώς σε όλα τα είδη των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

1) Market Penetration, 2) Opening hours compared to demand, 3) Expert checklists, 4) collection use, 5) subject collection use, 6) documents not used, 7) known-item search, 8) subject search, 9) acquisition speed, 10) book processing speed, 11) availability, 12) document delivery time, 13) interlibrary loan speed, 14) correct answer fill rate, 15) remote uses per capita, 16) user satisfaction, 17) user satisfaction with services offered for remote use

Από τη λίστα των 29 δεικτών του ISO 11620 και τους 17 δείκτες που παρουσιάζονται από τον IFLA, οι παρακάτω δείκτες επίδοσης μπορούν πολύ εύκολα να υιοθετηθούν από τα Ιδρύματά μας:

(α) ο IFLA καθορίζει τη διείσδυση χρηστών της Βιβλιοθήκης (market penetration) ως ποσοστό του δυναμικού των χρηστών της Βιβλιοθήκης που πραγματικά κάνουν χρήση της Βιβλιοθήκης. Παρόλο που είναι πολύ δύσκολο να αποκτήσει κανείς ένα συνολικό μέτρο αξιολόγησης των διαφόρων υπηρεσιών μιας Βιβλιοθήκης (π.χ. της υπηρεσίας αιτήματος πληροφόρησης, του δανεισμού, της κατ'οίκον χρήσης), θα ήταν σχετικά εύκολο γι' αυτή να υπολογίσει μέσα από το on-line σύστημα δανεισμού της την έκταση την διείσδυση των χρηστών της υπηρεσίας δανεισμού για κάθε αρχική ομάδα χρηστών – διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές. Επομένως, οι περισσότερες Βιβλιοθήκες θα μπορούσαν να είναι σε θέση να υιοθετήσουν εύκολα ένα τέτοιο δείκτη «διείσδυση χρηστών στην υπηρεσία δανεισμού».

(β) αναγνωρίζοντας ότι οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες διαθέτουν μια αρκετά δυνατή αρχειακή λειτουργία, ο καθορισμός ενός δείκτη για τη συχνότητα χρήσης των συλλογών αυτών θα μπορούσε να αποβεί ιδιαίτερα χρήσιμος, παρά το γεγονός ότι έχει μικρότερη σημασία από το δείκτη διείσδυση χρηστών της Βιβλιοθήκης. Ο IFLA προτείνει το συνδυασμό του αριθμού των δανεισμών μέσα σε διάστημα ενός έτους και του αριθμού των κατ'οίκον χρήσεων (το οποίο θα μπορούσε να δημιουργήσει προβλήματα για τις Βιβλιοθήκες εκείνες που δεν κρατούν στατιστικά για τις κατ'οίκον χρήσεις). Ωστόσο, το ISO 11620 περιορίζει την έννοια αυτού του δείκτη στον αριθμό των δανεισμών που έχουν καταγραφεί σε μια συγκεκριμένη συλλογή διά του συνολικού αριθμού των εντύπων στη συγκεκριμένη συλλογή, αγνοώντας τη χρήση κατ'οίκον.

Επίσης, για να ελεγχθούν οι οποιοσδήποτε πιθανές αποκλίσεις σε περιόδους δανεισμού, γεγονός που θα μπορούσε να επηρεάσει τον αριθμό των ανανεώσεων της

συλλογής, θα ήταν καλύτερο να περιοριστεί ο συνολικός αριθμός των δανεισμένων βιβλίων στον αριθμό των αρχικών δανεισμών, αποκλείοντας τις ανανεώσεις.

(γ) Ιδιαίτερα σημαντική, αν και όχι ιδιαίτερα εφαρμόσιμη, θεωρείται η αξιολόγηση της ικανοποίησης του χρήστη ως δείκτη επίδοσης. Ο τρόπος εφαρμογής του στα Ιδρύματα πρέπει να εξετασθεί περισσότερο, δεδομένων των αποκλίσεων που παρουσιάζουν οι υπηρεσίες των Βιβλιοθηκών, αλλά είναι παρόλα αυτά ένας ουσιαστικός δείκτης του κατά πόσο ικανοποιήθηκαν οι προσδοκίες των χρηστών. Και ο IFLA και το ISO 11620 προτείνουν μια κλίμακα με άριστα το 5 και προτείνουν να μετρηθεί και η γενική ικανοποίηση του χρήστη όσο και η ικανοποίησή του από τη συγκεκριμένη υπηρεσία. Ο IFLA περιγράφει τη διαδικασία μέτρησης της ικανοποίησης του χρήστη με περισσότερες λεπτομέρειες και προτείνει ένα συνδυασμό της ικανοποίησης και της σημασίας που θα μπορούσε αυτή να έχει στη λήψη αποφάσεων και στην ανάληψη πρωτοβουλιών. Ακόμη περισσότερο, η μέτρηση της ικανοποίησης του χρήστη δεν προτείνεται μόνο για τοπικές υπηρεσίες, αλλά και για τις υπηρεσίες που προσφέρονται για τις απομακρυσμένες χρήσεις.

Υπάρχει το ενδεχόμενο οι βιβλιοθηκονόμοι να μην αισθανθούν και ιδιαίτερα άνετα παίρνοντας τέτοιου είδους πρωτοβουλίες, αλλά υπάρχει μια πολύ δυνατή επίδραση προς αυτήν την κατεύθυνση προερχόμενη εν μέρει από έρευνες διαχείρισης που βασίστηκαν στο χρήστη. Πρέπει να διοργανωθούν σεμινάρια για τους βιβλιοθηκονόμους, προκειμένου να εξοικειωθούν με τις ποικίλες πτυχές της διαδικασίας έρευνας χρηστών, στοχεύοντας είτε να τους βοηθήσουν να αναλάβουν τέτοιου είδους πρωτοβουλίες από μόνοι τους είτε να συνεργαστούν αποτελεσματικά με τους συναδέλφους τους.

Επίλογος

Η Μ.Ο.Π.Α.Β κατέβαλε κάθε προσπάθεια για συλλογή αξιόπιστων στοιχείων. Είναι βέβαιο ότι με τη συνεργασία όλων των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών οι συλλογές στοιχείων για τα επόμενα έτη θα περιορίσουν λάθη και ελλείψεις που τυχόν υπάρχουν στην παρούσα πρώτη καταγραφή.

Η εμπειρία της πρώτης οργανωμένης καταγραφής των σχετικών με τις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες στοιχείων, αποκάλυψε μια σειρά ζητημάτων που δυσκολεύουν την προσπάθεια. Ως τέτοια μπορούν να αναφερθούν: η απουσία καθιερωμένων ορισμών για τις μονάδες που μετρούνται κάθε φορά, η ανάγκη ύπαρξης υπευθύνου συλλογής στοιχείων σε κάθε Βιβλιοθήκη, κ.α.

Ωστόσο θέλω να επισημάνω ότι η Μ.Ο.Π.Α.Β εργάστηκε πάνω στα ζητήματα αυτά και έλαβε υπόψη της το 1) ISO 2789 το οποίο σχετίζεται με την στατιστική των βιβλιοθηκών και το οποίο βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης, καθώς και το ANSI/NISO Z39.7-1995.

Τελειώνοντας θα ήθελα πρώτον να πω ότι η Μονάδα Ολικής Ποιότητας προτείνει ένα νέο ερωτηματολόγιο συλλογής στατιστικών στοιχείων για τις Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες λαμβάνοντας υπόψη της τις διεθνείς δραστηριότητες στην σύνταξη των οδηγιών συμπλήρωσής αυτού και δεύτερον έχουν προστεθεί νέα στοιχεία συλλογής όπως ο δανεισμός, διαδανεισμός, βιβλιοθηκονομικά εκπαιδευτικά σεμινάρια, κ.α. Είμαστε στην διάθεσή σας να συζητήσουμε στοιχεία που θεωρείται εσείς απαραίτητα να συμπεριληφθούν στο νέο αυτό ερωτηματολόγιο και να ευχαριστήσουμε όλους τους συναδέλφους σε Βιβλιοθήκες και Υπηρεσίες των ΑΕΙ και ΤΕΙ που διέθεσαν χρόνο και προσπάθεια για την παροχή στην Μ.Ο.Π.Α.Β των στοιχείων που ζητήθηκαν.

Βιβλιογραφία

1. Allen Geoffrey G. "The management Use of Library Statistics". *IFLA Journal* 11:211-222, (1985).
2. Association of Research Libraries, *ARL Statistics*, Washington, DC: Association of Research Libraries, Annual.
3. Association of Research Libraries, *Developing Indicators for Academic Library Performance: Ratios from the ARL Statistics*, Washington, DC: Association of Research Libraries, Annual.
4. Faulkner Ronnie W. "Statistics and Record Keeping", in McCabe, Gerard B. ed.. *The Smaller Academic Library: A mamagement Handbook*, 1988, 43-53.
5. ISO 11620: 1998, Information and Documentation-Library Performance Indicators, Geneva: International Organization for Standardization, (1998).
6. ISO 2789: 1991, Information and Documentation-International Library Statistics, Geneva: International Organization for Standardization, (1991 under revision).
7. Kania Antoinette M. "Academic Library Standards and Performance Measures". *College and Research Libraries* 16-23, (1988).
8. Kyrillidou, Martha. "The use of Statistics by Libraries in North America". *Proceedings of the 6th Hellenic Conference of Academic Libraries*. 41-55, (1997).
9. Roswintha Poll, and Peter te Boekhorst, "Measuring Quality: International Guidelines for Performance Measurement in Academic Libraries" London: K. G. Saur, 1996.
10. Stubbs, Kendon. "University Libraries: Standards and Statistics". *College and Research Libraries* 42: 527-538, (1981).